

**Зовнішнє незалежне оцінювання 2013 року
зі всесвітньої історії**

1. Зображені на рисунках форми господарювання й виробництва вперше з'являються в Європі в епоху

- А палеоліту.
Б мезоліту.
В неоліту.
Г енеоліту.
2. Період Нового царства в історії Давнього Єгипту завершився
А XVII ст. до н. е.
Б XV ст. до н. е.
В XIII ст. до н. е.
Г XI ст. до н. е.
3. Яка характеристика належить царю Соломону?
А вождь і законодавець народу єврейського; основоположник іудаїзму, який згуртував ізраїльські коліна в єдиний народ і привів його до Землі Обітованої
Б цар Ізраїльсько-Іудейського царства, своєю столицею зробив Єрусалим; ідеальний образ правителя, з роду якого вийде Месія
В цар Ізраїльського царства, засновник регулярної армії; втілення правителя, поставленого на царство з волі Бога, але став Йому неугодним
Г цар Ізраїльсько-Іудейського царства, будівничий Єрусалимського Храму; втілення мудрого й справедливого царя
4. Укажіть складові реформ Солона (594–593 рр. до н. е.) в Афінах.
А переселення найбідніших верств населення в колонії, зрівняльний розподіл землі серед усіх громадян міста
Б роздача грошей і земельних ділянок незаможним верствам населення міста, запровадження податку на врожай
В поділ усього вільного корінного населення на чотири розряди за розміром річного доходу, скасування боргового рабства
Г виділення земельних ділянок населенню міста за межами полісу, уведення грошової плати посадковим особам

5. Що стало результатом громадянських війн 49–30 рр. до н. е. в Стародавньому Римі?
- А установлення народного трибунату
  - Б завершення боротьби плебеїв з патриціями
  - В утвердження диктатури Луція Корнелія Сули
  - Г установлення принципату Октавіана Августа
6. Епоха зрілого (високого) Середньовіччя тривала впродовж
- А V–IX ст.
  - Б X–XIII ст.
  - В XIV–XV ст.
  - Г XVI–XVII ст.
7. З іменем Карла Великого пов'язано
- А проведення бенефіціарної реформи.
  - Б хрещення франків за римським обрядом.
  - В укладення судєбника «Салічна правда».
  - Г утворення Франкської імперії.
8. «Феод» у країнах Західної Європи епохи Середньовіччя – це
- А велике багатогалузеве господарство, засноване на праці кріпосних селян та орієнтоване на виробництво сільськогосподарської продукції, передусім збіжжя, на продаж.
  - Б об'єднання міщан, які займалися торгівлею, промислами, утримували трактири, постійні двори та сплачували податки на користь феодалів, власників міст.
  - В володіння, яке надавалося васалу на умовах виконання ним певних обов'язків і переходило в спадок, якщо нащадки погоджувалися виконувати такі самі обов'язки.
  - Г закрита корпоративна спілка, що складалася з ремісників однієї чи кількох споріднених спеціальностей та регламентувала виробництво й збут готової продукції.
9. Про впливовість якої особи доби Середньовіччя свідчить документ, уривок із якого процитовано:
- «Тільки він по праву називається вселенським. Тільки він сам може скидати єпископів і призначати їх... Один він має право розпоряджатися знаками імператорської гідності. Тільки йому всі князі цілують ноги... Ніхто не може скасувати його рішення, а він сам скасовує чие завгодно. Ніхто йому не суддя...»?*
- А Імператора Священної Римської імперії
  - Б Імама Арабського Халіфата
  - В Султана Османської імперії
  - Г Папи Римського

10. Гуситський рух у формі релігійної боротьби в першій половині XV ст. є свідченням національного піднесення
- А чехів.
  - Б угорців.
  - В литовців.
  - Г поляків.
11. Коли було укладено договір, який, за словами дослідників, «...заклав основи колоніальної політики піренейських держав і сформулював принципи виключних прав Іспанії та Португалії на володіння усім позаєвропейським світом»?
- А 1453 р.
  - Б 1494 р.
  - В 1517 р.
  - Г 1545 р.
12. Тип підприємства, у якому використовувалися ручні знаряддя праці та існував поділ праці між виробниками, називається
- А цех.
  - Б фабрика.
  - В мануфактура.
  - Г майстерня.
13. Зловживання якою нормою церковного права католицьким духовенством стало поштовхом до розгортання Реформації в країнах Західної Європи?
- А стягнення десятини
  - Б відлучення від церкви
  - В переслідування єретиків
  - Г надання індульгенцій
14. Відмова Папи Римського Климента VII визнати недійсним шлюб Генріха VIII із Катериною Арагонською стала приводом до початку
- А гугенотських війн у Франції.
  - Б «королівської реформації» в Англії.
  - В Тридцятилітньої війни в Європі.
  - Г «іконоборчого повстання» в Нідерландах.

15. Хто є автором картини, репродукцію якої зображено?

- А Пітер Брейгель
- Б Рембрандт Ван Рейн
- В Сандро Боттічеллі
- Г Рафаель Санті

16. Перебіг подій якої революції зумовив появу документа, уривок із якого процитовано:

«Названий Карл Стюарт, ставши королем., перебрав відповідальний обов'язок керувати країною в згоді із законами, а не будь-яким іншим чином; з огляду на це він мав використовувати владу для користі й добробуту свого народу, для охорони його прав і свобод. Однак, унаслідок злочинних намірів... оголосив зрадницьку й злочинну війну проти парламенту й народу...»?

- А Нідерландської революції другої половини XVI ст.
- Б Англійської революції середини XVII ст.
- В Американської революції другої половини XVIII ст.
- Г Великої Французької революції кінця XVIII ст.

17. Державу Великих Моголів заснував

- А Чингісхан.
- Б Сулейман.
- В Токугава.
- Г Бабур.

18. Зображена французька карикатура кінця XVIII ст. відображає суть

- А «старого порядку».
- Б якобінської диктатури.
- В термідоріанського режиму.
- Г консульства Наполеона Бонапарта.

19. «Священний союз» монархів Росії, Пруссії та Австрії створено

- А 1804 р.
- Б 1812 р.
- В 1815 р.
- Г 1817 р.

20. Укажіть наслідок повстання сипаїв (1857–1859 рр.) в Індії.

- А ліквідація Британської індійської армії
- Б перехід Індії під пряме управління англійської корони
- В поділ Британської Індії на дві країни за релігійною ознакою
- Г звільнення Індії від англійських колонізаторів

21. Про кого з діячів йдеться в уривку з історичного джерела:

«Самозакоханий, метушливий, любитель театральних поз, молодий кайзер Вільгельм II швидко посварився із владним канцлером, який не терпів дилетантів, а тим більше їхнього втручання у свою політику. Між ними виникли серйозні розбіжності, перш за все, у питанні відношення до Росії. Старий канцлер, на відміну від кайзера, завжди вважав війну проти Росії не тільки шкідливою, а й згубною для Німеччини...»?

- А Отто фон Бісмарка
- Б Вільяма Гладстона
- В Бенжаміна Дізраелі
- Г Пауля фон Гінденбурга

22. Заснування в 1833 р. Американського товариства боротьби проти рабства було складовою суспільного руху, що увійшов в історію США як рух

- А пацифістів.
- Б конфедератів.
- В ізоляціоністів.
- Г аболіціоністів.

23. Колоніальні прагнення якої країни відображає подана карикатура?

- А Франції
- Б Німеччини
- В Великої Британії
- Г Росії

24. Про кого з мислителів йдеться в уривку з історичного джерела:

«Своїми працями («Феноменологія духа», «Наука логіки», «Енциклопедія філософських наук») намагався створити універсальну науку про «абсолютну ідею», пояснюючи сутність Бога як буття абсолютної ідеї у сфері чистого мислення, сутність природи як втілення несвідомої творчості абсолютної ідеї, і, нарешті, сутність суспільного життя як прояв свідомої творчості абсолютної ідеї та процесу її самопізнання в суспільній свідомості...»?

- А Йоганна Фіхте
- Б Георга Гегеля
- В Фрідріха Шеллінга
- Г Людвіга Фейєрбаха

25. На Західному фронті з кінця 1914 р. за характером бойових дій велася

- А «позиційна війна».
- Б «блискавична війна».
- В «рейкова війна».
- Г «дивна війна».

26. Під час роботи якої міжнародної конференції президент США намагався реалізувати таку пропозицію:

«...слід утворити союз держав із метою забезпечення рівних взаємних гарантій політичної незалежності та територіальної цілісності як великим, так і малим країнам?»

- А Паризької, 1919–1920 рр.
- Б Вашингтонської, 1921–1922 рр.
- В Лондонської, 1922 р.
- Г Гаазької, 1922 р.

27. Що стало наслідком подолання країнами Заходу (США, Велика Британія, Франція) світової економічної кризи 1929–1933 рр.?
- А загальне одержавлення економіки та створення централізованої системи управління галузями промисловості
  - Б створення державних механізмів регулювання економічних і соціальних процесів у суспільстві
  - В установлення робітничого контролю на підприємствах і транспорті, ліквідація великого землеволодіння
  - Г обмеження економічної свободи, прав приватної власності та створення державних концернів
28. Перелік яких понять і термінів потрібно використовувати, характеризуючи суспільно-політичний розвиток Німеччини в 1930-х рр.?
- А «проспериті», «Велика депресія», «сухий закон», «Новий курс»
  - Б «більшовизм», «воєнний комунізм», «продрозверстка», «Великий терор»
  - В «фашизм», «сквадри», «корпоративна система», «Латаранський пакт»
  - Г «націонал-соціалізм», «фюрер», «гестапо», «кришталева ніч»
29. До уряду якої країни звертався академік І. Павлов із листом, уривок із якого процитовано:
«Ви марно вірите у світову пролетарську революцію. Я не можу без посмішки споглядати плакати: «Хай живе соціалістична революція, хай живе світовий жовтень». Ви сієте по світу не революцію, а фашизм. До вашої революції фашизму не було. Інші уряди, не бажаючи бачити в себе те, що було і є у нас, застосовують для попередження цього те, чим користувалися і користуєтеся Ви, – терор і насилля...»?
- А Іспанії
  - Б Німеччини
  - В Італії
  - Г Радянського Союзу
30. Що зумовило встановлення в Польщі режиму «санації» Ю. Пілсудського?
- А криза парламентської форми правління
  - Б ураження країни світовою економічною кризою
  - В загострення відносин з Радянським Союзом
  - Г прихід до влади в Німеччині нацистів
31. Національна революція в Китаї тривала впродовж
- А 1918–1921 рр.
  - Б 1925–1927 рр.
  - В 1932–1935 рр.
  - Г 1941–1945 рр.

32. Про яку область ідеться в уривку з історичного джерела:
«Війни не буде! Гітлер запросив Муссоліні, Чемберлена, Даладье зустрітися з ним завтра в Мюнхені. Ця трійця позбавить його від цієї «неслухняної дитини» Чехословаччини і він отримає свою область без війни. Лише на декілька днів пізніше ніж обіцяв...»?
- А Судетську
  - Б Тешинську
  - В Рейнську
  - Г Сілезьку

33. Укажіть репродукцію картини, автором якої є Пабло Пікассо.

А

Б

В

Г

34. 22 червня 1941 р. Німеччина розпочала реалізацію воєнно-стратегічного плану
- А «Вайс».
  - Б «Барбаросса».
  - В «Морський лев».
  - Г «Цитадель».
35. Що стало одним із наслідків Другої світової війни (1939–1945 рр.)?
- А розширення політичного впливу СРСР і США в Європі та світі
  - Б узгодження СРСР і США спільних принципів політики щодо Німеччини
  - В зміцнення зв'язків СРСР із країнами-засновницями Антигітлерівської коаліції
  - Г поглиблення військово-економічного співробітництва між СРСР і США

36. У якому році ухвалено документ, уривок із якого процитовано:
«Держави-учасниці розглядають як непорушні всі кордони між ними, а також кордони всіх держав у Європі... Держави-учасниці утримуватимуться від будь-якого втручання у внутрішні й зовнішні справи іншої держави-учасниці... Держави-учасниці поважатимуть права людини, основні свободи, включно зі свободою думки, совісті, релігії, переконань...»?
- А 1946 р.
  - Б 1957 р.
  - В 1975 р.
  - Г 1991 р.
37. Укажіть один із наслідків економічної політики уряду президента США Р. Рейгана, що увійшла в історію під назвою «рейганоміка».
- А скорочення військових витрат федерального бюджету
  - Б збільшення фінансування федеральних соціальних програм
  - В розширення державного сектору в базових галузях економіки
  - Г зростання частки наукомістких галузей промисловості
38. Поява «Бізонії», а згодом «Тризонії» пов'язано із процесом
- А утворення Федеративної Республіки Німеччини.
  - Б формування Європейського Економічного Співтовариства.
  - В розпаду Британської колоніальної імперії.
  - Г становлення П'ятої республіки у Франції.
39. Що таке «науково-технічна революція»?
- А спосіб збільшення обсягів виробництва внаслідок кількісного приросту таких факторів виробництва, як трудові ресурси, фінанси, машини, верстати, устаткування, сировина
  - Б метод господарювання, що поєднує централізоване керівництво з господарською самостійністю підприємств у використанні фінансів і реалізації готової продукції
  - В процес докорінних якісних змін у техніці та технології виробництва, організації праці, пов'язаний із перетворенням науки на безпосередню продуктивну силу суспільства
  - Г зростання обсягів виробництва за рахунок упровадження досягнень технічного прогресу, підвищення якості трудових ресурсів, форм організації виробництва

40. Поданий пропагандистський плакат відображає досягнення СРСР, коли його лідером був

- А Й. Сталін.
 Б М. Хрущов.
 В Л. Брежнев.
 Г М. Горбачов.
41. У результаті «оксамитової революції» 1989 р. Вацлав Гавел став президентом
 А Польщі.
 Б Чехословаччини.
 В Угорщини.
 Г Румунії.
42. Про кого з діячів йдеться в уривку з історичного джерела:
«З кінця 1970-х до 1990-х рр. був фактичним керівником Китаю, займаючи другорядні посади в державі. Став головним ініціатором політики «чотирьох модернізацій» і побудови «соціалізму з китайською специфікою», що призвело до бурхливого економічного зростання в країні. Також є творцем нової концепції взаємовідносин («одна держава – дві системи») з етнічними китайськими територіями, що не увійшли в 1949 р. до складу КНР?»
 А Чан Кайші
 Б Сунь Ятсена
 В Мао Цзедуна
 Г Ден Сяопіна

43. Установіть відповідність між визначенням та поняттям.

1	форма організації суспільства та держави в Давній Греції, складовою якої було місто та прилегла сільська округа	А	«колонія»
2	назва міста-держави в Давніх Греції та Римі, головного по відношенню до заснованих ним на інших землях поселень	Б	«центурія»
3	поселення, засноване греками за межами Давньої Греції та римлянами на завойованих Давнім Римом землях Італії та за її межами	В	«поліс»
4	територія за межами Італії, завойована та підвладна Давньому Риму, що керувалася римським намісником	Г	«провінція»
		Д	«метрополія»

44. Установіть відповідність між назвою держави та часом її утворення (проголошення).

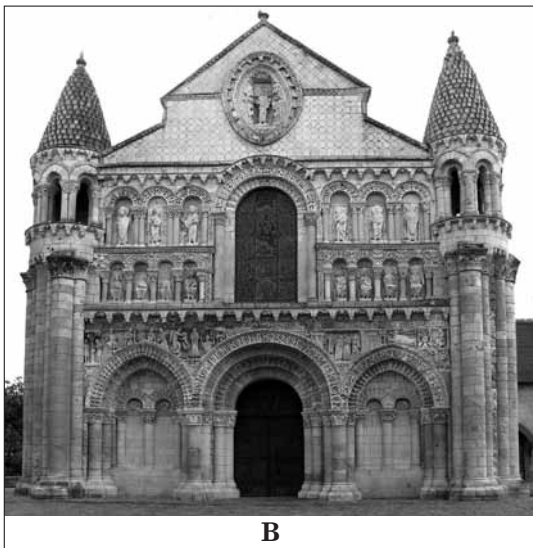
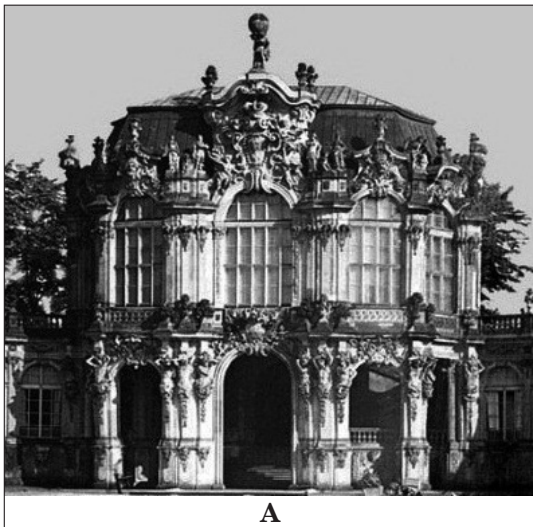
1	Арабський халіфат	А	IV ст.
2	Візантійська імперія	Б	V ст.
3	Делійський султанат	В	VII ст.
4	Священна Римська імперія	Г	X ст.
		Д	XIII ст.

45. Установіть відповідність між характеристикою діяча та його іменем.

1	реформатор церкви, засновник протестантського руху, рішуче виступав проти торгівлі індульгенціями, переклав Біблію німецькою мовою	А	Ігнатій Лойола
2	засновник католицького ордену «Товариства Ісуса», активний борець із Реформацією, розробник системи єзуїтської освіти та виховання	Б	Томас Мюнцер
3	радикальний проповідник часів Реформації, лідер Селянської війни в Німеччині, своїм завданням уважав установлення «царства Божого» на землі	В	Олівер Кромвель
4	протестантський релігійний реформатор, ідеї якого набули поширення у Швейцарії, у Женеві встановив жорсткий теократичний режим	Г	Мартін Лютер
		Д	Жан Кальвін

46. Установіть відповідність між подією Великої Французької революції кінця XVIII ст. та її безпосередніми наслідками.
1	захоплення повсталими парижанами Бастилії	А	розгром і закриття Якобінського клубу в Парижі та його відділень в інших містах
2	скликання Національного конвенту	Б	розгортання якобінського терору проти «ворогів революції» в країні
3	створення Комітету громадянського порятунку	В	«муніципальні революції» в провінціях, формування загонів Національної гвардії
4	термідоріанський переворот	Г	установлення Консульства, обрання Наполеона довічно Першим консулом
		Д	проголошення Франції республікою, страта короля Людовіка XVI
47. Установіть відповідність між територіальними змінами та назвою мирного договору (1918–1920 рр.), що їх фіксував.
1	уключення частини Верхньої Сілезії до складу Польщі, перехід м. Данциг під управління Ліги Націй	А	Брест-Литовський
2	передання Трансільванії Румунії, Воєводини та Хорватії – Королівству сербів, хорватів і словенців	Б	Севрський
3	уключення Богемії, Моравії та Судетів до складу Чехословаччини, приєднання Буковини до Румунії	В	Тріанонський
4	визнання британського протекторату над Єгиптом, а французького – над Марокко та Тунісом	Г	Сен-Жерменський
		Д	Версальський
48. Установіть відповідність між подіями процесу формування (діяльності) Антигітлерівської коаліції та роком, коли вони відбулися.
1	підписання 26 країнами Декларації Об'єднаних Націй, укладення угоди між США і СРСР про взаємодопомогу у веденні війни проти агресорів	А	1941 р.
2	узгодження лідерами країн «Великої трійки» строків відкриття Другого фронту в Європі, ухвалення рішення про надання допомоги Ірану	Б	1942 р.
3	укладення угоди між СРСР і Великою Британією про спільні дії у війні проти Німеччини, приєднання СРСР до Атлантичної хартії	В	1943 р.
4	висадка англо-американських військ на півночі Франції, звільнення території України, Молдавії та Прибалтики від німецької окупації	Г	1944 р.
		Д	1945 р.

49. Установіть послідовність появи мистецьких стилів, втілених у зображених на фото пам'ятках архітектури.

50. Установіть послідовність подій першої половини ХХ ст.

- А початок громадянської війни в Іспанії
- Б проголошення Веймарської республіки
- В початок реалізації «Нового курсу» Ф. Рузвельта
- Г утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік

51. Установіть послідовність подій Другої світової війни (1939–1945 рр.).

- А розгром радянськими військами німецьких військ у ході битви на Курській дузі
- Б розгром британськими військами німецько-італійських військ під Ель-Аламейном
- В здійснення радянськими військами Корсунь-Шевченківської наступальної операції
- Г напад японської авіації на військово-морську базу США Перл-Харбор

52. Укажіть складові реформ Івана IV Грозного в Московській державі.

- 1 формування розвиненої системи «приказів» – центральних органів виконавчої влади галузевого управління
- 2 юридичне закріплення «Жалуваними грамотами» прав і привілеїв дворян і міщан
- 3 створення Синоду – світської установи для управління справами церкви та її майном
- 4 ліквідація Земського собору – станово-представницького органу влади
- 5 запровадження «Судебника» – першого загальнодержавного нормативно-правового акта
- 6 заміна намісництв, що базувалися на системі «кормлінь», виборними земськими установами
- 7 запровадження «Табелі про ранги» – системи чинів і порядку просування державною службою

53. Укажіть імена видатних діячів французького Просвітництва XVIII ст.

- 1 Ф. Бекон
- 2 Ж. Ж. Руссо
- 3 Г. Е. Лессінг
- 4 Ш. Л. Монтеск'є
- 5 Ф. Шиллер
- 6 Дж. Локк
- 7 Вольтер

54. Укажіть характерні риси тоталітарного режиму в СРСР у 1930-х рр.

- 1 панування однопартійної системи, зрощування партійного та державного апарату, культ вождя
- 2 співіснування державного та приватного секторів економіки, підтримка підприємницької активності громадян
- 3 усеохоплюючий політико-ідеологічний контроль держави над усіма сферами життя суспільства
- 4 існування незалежних профспілок, неурядових громадських організацій та інституцій
- 5 одержавлення економіки, її милітаризація та бюрократизація, використання примусової праці
- 6 визнання абсолютної цінності людської особистості, дотримання владою принципу «особа важливіша за державу»
- 7 політичний плюралізм, активна діяльність партій, які є виразниками інтересів різних верств суспільства

55. Лідери яких країн у 1991 р. уклали Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав (СНД)?

- 1 Казахстану
- 2 Білорусії
- 3 України
- 4 Молдови
- 5 Киргизії
- 6 Росії
- 7 Грузії